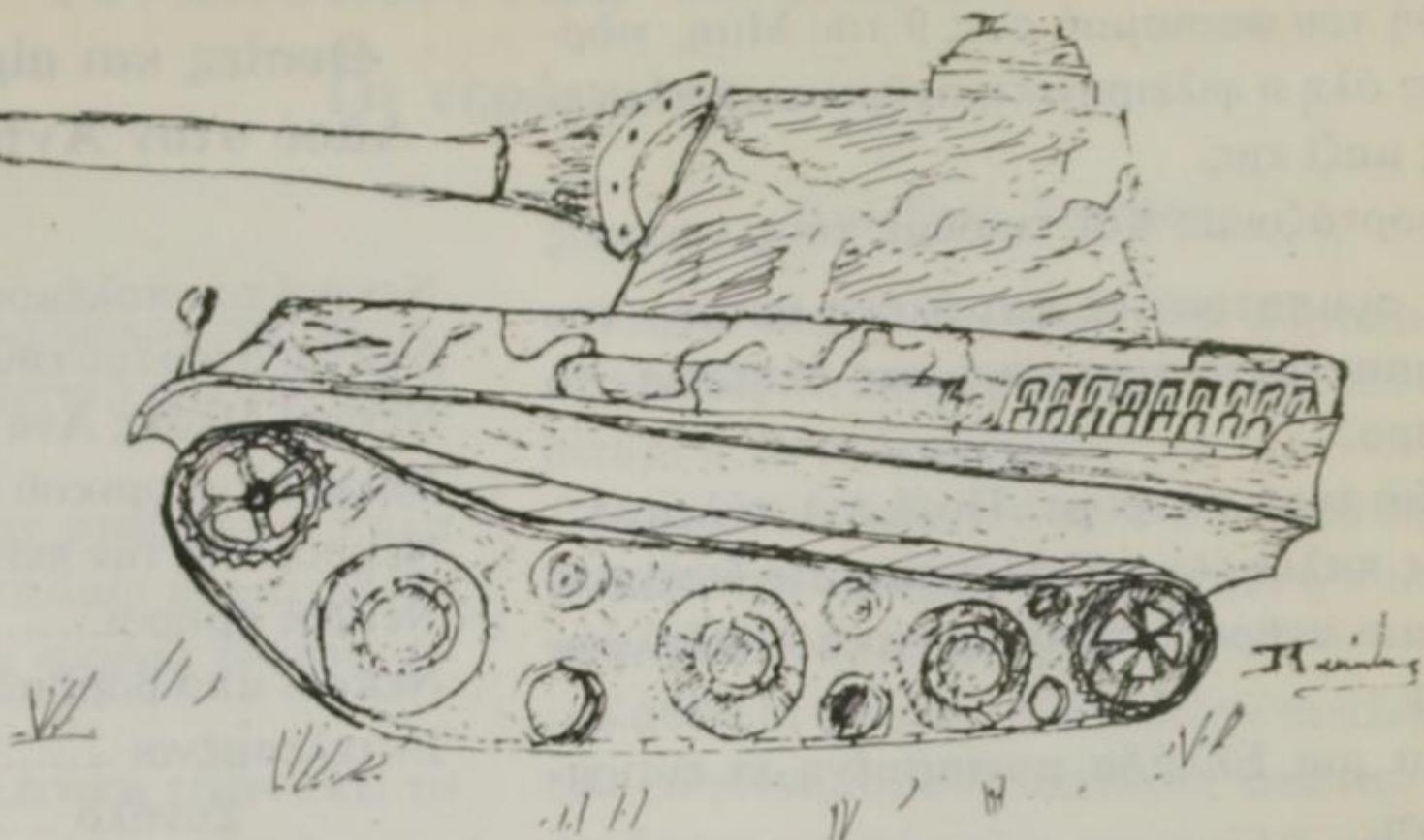

N°2 4^{ος}-5^{ος}, 6^{ος} 1985

ΕΙΡΗΝΗ

40 Χρόνια από τη συντριβή του φασισμού

Η 9η Μαΐου 1945 είναι η ημέρα που γράφτηκε με ανεξίτηλα γράμματα στην παγκόσμια ιστορία και αιώνια θα παραμένει βαθιά χαραγμένη στη μνήνη της προοδευτικής ανθρωπότητας.

Είναι η ημερομηνία που η ναζιστική Γερμανία δέχτηκε συντριπτικό και τελεσίδικο χτύπημα στην καρδιά της, το Βερολίνο και υποχρεώθηκε στην «άνευ όρων» παράδοση της στις δυνάμεις της αντιφασιστικής συμμαχίας των λαών.

Είναι η ημέρα της μεγάλης Νίκης!

Έξι ολόκληρα χρόνια κράτησε ο πόλεμος εκείνος που βύθισε στο χάος σαράντα χώρες και σκόρπισε τη δυστυχία σε εκατοντάδες εκατομμύρια ανθρώπους.

Πενήντα εκατομμύρια άνθρωποι - λευκοί, κίτρινοι, μαύροι - θυσιάστηκαν στο βωμό του πολέμου για να γλιτώσει η ανθρωπότητα από τη φασιστική σκλαβιά και τη «Νέα τάξη πραγμάτων» του ναζισμού.

Βαρύτιμη είναι και η συνεισφορά του ελληνικού λαού στον κοινό αγώνα για τη συντριβή των φασιστικών δυνάμεων.

Ορόσημα λαμπρά στο Πάνθεο της ελληνικής και παγκόσμιας ιστορίας θα παραμείνουν:

Το αθάνατο Έπος του ΟΧΙ της ρωμιοσύνης στ' αλβανικά βουνά, η ηρωική μάχη της Κρήτης, η θαυμαστή κι απαράμιλλη Εθνική μας Αντίσταση.

Βαρύτατος ο φόρος αίματος στα μαύρα κατοχικά χρόνια.

Μισό εκατομμύριο ψυχές χάθηκαν από τη φοβερή πείνα του '41, από τις εκτελέσεις, τις μάχες, τις ομηρίες...

Και η δική μας περιοχή έδωσε πρώτη το παρόν στην απόκρουση του ιταλικού φασισμού στα βουνά της Πίνδου και συνέχεια στο ματωβαμένο αγώνα κατά των Γερμανών. Ανάλογο ήταν και το μερίδιό της στις ζημιές και στο θανατικό.

Ποιός μπορεί να λησμονήσι τις καταστροφές από τις Μουσολινικές ορδές!

Το κάψιμο τόσων χωριών μας ή το σκοτώμό αθώων γυναικών και γερόντων από τους μανιακούς Ες Ες, ως την τελευταία μέρα του πολέμου!...

Αλλά δεν ήταν μόνη αυτή η προσφορά τους. Επιτελούσαν και ρόλο κοινωνικό.

Εκεί αντάμωναν γνωστοί κι ἀγνωστοί, ἐπιαναν φιλία, αντάλλαζαν νέα, παζάρευαν ζώα, ἐκαναν ακόμα και προξενολογήματα.

Σπουδαίοι λοιπόν οι μύλοι για το κοινωνικό σύνολο.

Ακόμα, χρησίμευαν και σε κάτι άλλο. Σε πολλούς μύλους είχαν φτιαγμένα τα «μαντάνια» και τη «νεροτρουβιά».

Στα μαντάκια, που ήταν πελώρια ξυλόσφυρα, κοπανίζονταν (με τη δύναμη του νερού) τα μάλλινα υφάσματα (σαμαροσκούτι - δίμιτο) για να σφίξουν και να πήξουν.

Στη νεροτρουβιά (μεγάλος ξύλινος κάδος) έρριχναν μέσα τις φρεσκοφτιαγμένες βολέντζες για να πληθούν.

Απ' εκεί περνούσαν τα μάλλινα προϊκιά των κοριτσιών για να καταλήξουν πεντακάθαρα στου σπιτιού το «γιούκο».

Στην Κόνιτσα, προπολεμικά, υπήρχαν πέντε μύλοι:

1) Του Θωμά Μούρα (πρώην Μουχτάρ μπέη) στη θέση «Λεύκα».

2) Στους «Γκοντζέδες» του Ηλ. Μαλάμη (πρώην Μπαμπά Χάιντάρ).

3) Στο «Σαρ Κατή» του Γ. Παππά.

4) Στα «Γραβίτσια» του Λαμπρίδη (πρώην Δερβισ' Νέλια) και σήμερα κτήμα του Βασ. Μούρα.

5) Του Μπεκιάρη στην «Τουπόλιτσα» (λίγο πιό κάτω από το πρατήριο βενζίνας Κ. Λώλου).

Οι δύο τελευταίοι ήταν χειμωνιάτικοι και δούλευαν το μισό χρόνο, ανάλογα με την ποσότητα νερού που κατέβαζε το ρέμα της Τουπόλιτσας.

Εκτός από το μύλο στους Γκοντζέδες, που είχε ένα μάτι, όλοι οι άλλοι ήταν με δυό ματιά (δυό μυλόπετρες).

Στην Κατοχή (στον καιρό της μεγάλης πείνας), σ' αυτούς τους μύλους αλέθονταν το λιγοστό σιτάρι και ό,τι μπορούσε να βρεθεί από τον ταλαιπωρο κοσμάκη.

Αλέστηκαν βελάνια, γκόρτσα, κριθάρι, ρόβι, βρόμη κ.α.

«Ο καλός ο μύλος τ' αλέθει όλα», λέει ο Λαός...

Σήμερα, είναι ζήτημα, αν κανείς από τους νέους γνωρίζει κατά που πέφτουν αυτοί οι μύλοι ή ακόμα κι αν υπάρχουν. Ισως μάλιστα οι περισσότεροι να μην ξέρουν, ούτε πως αλέθονταν το σιτάρι μ' αυτούς τους μύλους.

Ο πολιτισμός είχε καταλυτική επίδραση κι εδώ. Με την κυκλοφορία, στο εμπόριο, τυποποιημένου αλευριού και τη χρήση κυλινδρόμυλων γενικά έπαψαν οι νερόμυλοι να δουλεύουν εδώ και μερικά χρόνια. Στην Κόνιτσα δε λειτουργεί κανείς πιά.

Οι τελευταίοι μυλωνάδες, που δούλεψαν στους δύο κοντινούς μύλους, τους παράτησαν πριν από δέκα χρόνια.

Ο Β. Μούρας άφησε το μύλο του Λαμπρίδη και έφτιαξε, μες στην Κόνιτσα, κυλινδρόμυλο, εξυπηρετώντας και σήμερα την περιοχή.

Ο Ν. Ράμμος πήρε τη σύνταξή του και ζει στα Γραβίτσια ήσυχα αναπολώντας μια ζωή σαράντα χρόνων που κύλησε κι αυτή γρήγορα σαν το νερό του μύλου...

Αντάμωσα τους δύο βετεράνους μυλωνάδες και τους παρακάλεσα να θυμηθούν κάτι από τα παλιά.

Ο μπάρμπα Βασίλης λέει:

«Τις μεγαλύτερες δυσκολίες τράβηξα τον καιρό της Κατοχής. Είχα τότε το μύλο στη Λεύκα.

Οι Γερμανοί είχαν υπόνοιες και πληροφορίες από καλοθελητές πως από το μύλο έφευγαν αλέσματα για τα βουνά και μ' είχανε στο μάτι.

Με το κλείσιμο 40 χρόνων από τη συντριβή του φασισμού στις 9 του Μάη, γιορτάζει όλη η φιλειρηνική ανθρωπότητα κι εμείς μαζί της.

Γιορτάζουμε και τιμούμε τους νεκρούς μας συμπατριώτες και όλους αυτούς που πότισαν με το αίμα τους, της Λευτεριάς το δέντρο.

Μια ευχή κάνουμε. Ποτέ πια πόλεμος.

Ας παλέψουμε μ' όλες μας τις δυνάμεις για μια ανθρωπότητα ειρηνική κι αδελφωμένη.

Για μια Ελλάδα μονιασμένη κι ευτυχισμένη.

Και για την πολύπαθη επαρχία μας, καλύτερες ειρηνικές, ελπιδοφόρες μέρες.

Σ.Ε.

Θυσίες και αίμα του ελληνικού Λαού στον Αντιφασιστικό πόλεμο

Νεκροί του πολέμου 1940 - 41	13.400
Νεκτοί στρατού εθν. Αντίστασης ...	10.000
Νεκροί Μέσης Ανατολής	1.100
Νεκροί Εμπορικού Ναυτικού	3.500
Νεκροί από την πείνα	260.000
Νεκροί όμηροι.....	60.000
Νεκροί από βομβαδρισμούς	7.000
Εκτελεσμένοι	50.000
Συνολο	405.000

Αναπολώντας τα παλιά

Οι νερόμυλοι

Του Σωτ. Τουφίδη

Προπολεμικά, οι νερόμυλοι της περιοχής μας, έπαιζαν σημαντικό ρόλο στη ζωή των κατοίκων.

Σε πολλά χωριά ήταν φτιαγμένοι δίπλα από μεγάλα ή μικρά ποτάμια και περιβάλλονταν από πυκνά και σκιερά δέντρα. (ιτιές, καρυδιές κ.α.).

Νεράϊδες και άλλα ξωτικά είχαν εκεί το κατοικιό τους κι όταν ερήμωνε κανένας από δαύτους, στοίχειωνε κι αλί σ' όποιον περνούσε νύχτα από τέτοιο μέρος.

Η λαϊκή φαντασία έπλεκε πολλούς μύθους και θρύλους που είχαν σχέση με τους μύλους.

Από πολύ παλιές εποχές οι άνθρωποι τοποθετούσαν κοντά στα τρεχούμενα νερά νύμφες και παγανά...

Πολλοί μύλοι δούλευαν όλο το χρόνο, ήταν όμως κι άλλοι που δεν άλεθαν το καλοκαίρι από έλλειψη νερού.

Κινητήρια δύναμη ήταν το νερό τότε.

Πριν απ' αυτούς τ' άλεσμα γινόταν με τους χερόμυλους δουλειά επίπονη και αργητή. Με τη χρήση του νερού απαλλάχτηκε ο άνθρωπος από το ξόδεμα μυικής δύναμης.

Η πτώση του νερού κινούσε μια φτερωτή και γύριζε η μυλόπετρα πάνω σε μιαν άλλη, τρίβοντας το στάρι ώσπου να γίνει αλεύρι.

Όταν αλέθονταν χίλιες με δύο χιλιάδες οκάδες γέννημα, τότε ο μυλωνάς έκανε το «χάραγμα» στις μυλόπετρες με ειδικό, για τούτον το σκοπό, εργαλείο (σφυρί μεγάλο) που λέγονταν «μυλοκόπι». Έτσι οι πέτρες αποχτούσαν και πάλι τις ανάλογες προεξοχές για το καλό και γρήγορο άλεσμα.

Ταχιά ταχιά πήγαιναν τα φορτώματα στο μύλο, να πάρουν σειρά ν' αλέσουν το σιτάρι ή το καλαμπόκι.

Ο μυλωνάς στο τέλος έπαιρνε το «ξάι» δηλαδή την αμοιβή του σε στάρι ή καλαμπόκι (αλεστικά).

Καθώς οι μυλόπετρες γύριζαν κι αλέθονταν το γέννημα, οι αλεστάδες έπιαναν τρικούβερτο κουβεντολόι για πολλά και διάφορα θέματα.

Πολλές φορές, ανάμεσα στα άλλα, λέγονταν και υπερβολές που δε γίνονταν πιστευτές ή ακόμα κι ευτράπελα.

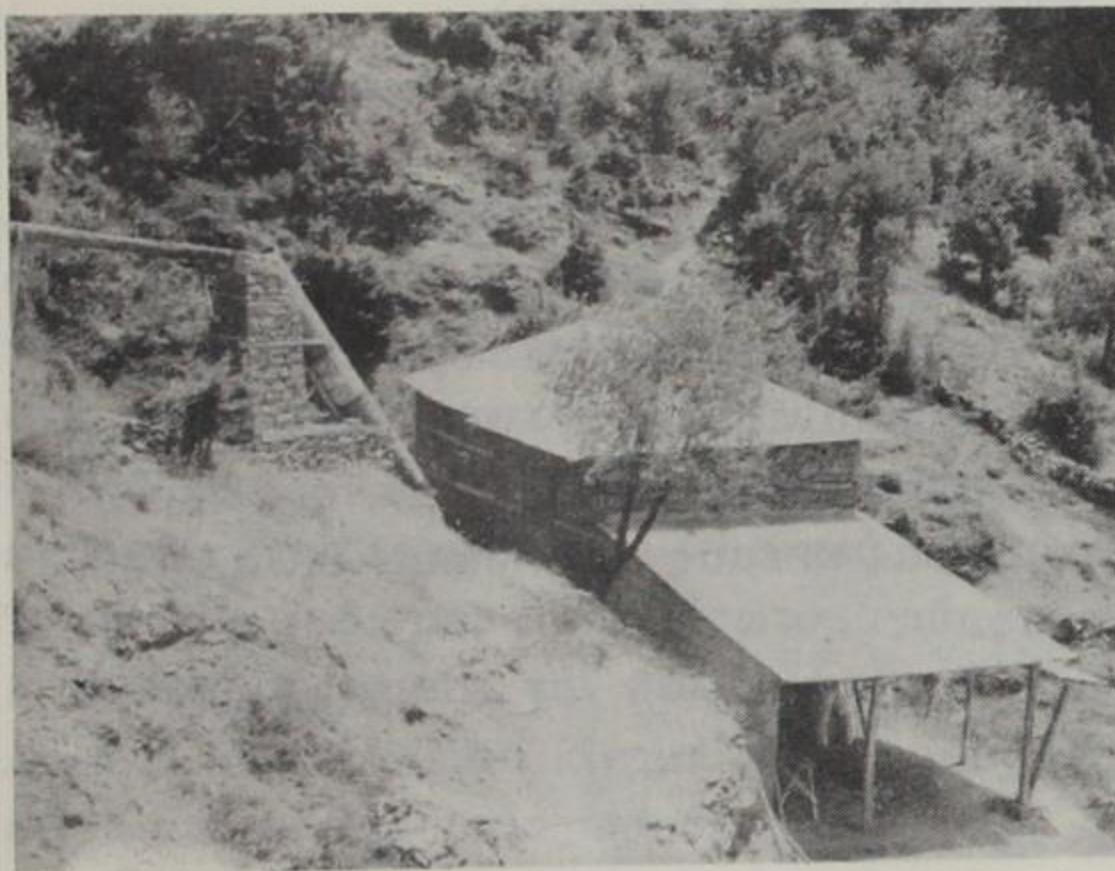
Έτσι έμεινε παροιμιώδης η φράση: «Αυτά τα λεν' στο μύλο».

Κάποτε ο μυλωνάς φίλευε τους αλεστάδες και με ζεστή κουλτούρα που φριαχνε με το φρεσκοαλεσμένο αλεύρι. Μοσχομύριζε ο μύλος τότε...

Αλέσματα έφευγαν κι άλλα έρχονταν. Οι μύλοι δούλευαν προσφέροντας έργο χρήσιμο σε όλους τους κατοίκους.

Ο ερειπωμένος μύλος του Μπεκιάρη
(Ιούνιος 1985 Φωτ. Σ. Τουφίδη)

Νερόμυλος στο Παλιοσέλι

(Φωτ. I. Καπάου)

Τακτικά, λοιπόν μου 'καναν μπλόκα και πως γλίτωσα, ένας θεός το ξέρει.

Πολλές φορές με έδειραν αλλά εγώ δεν τους φανέρωσα τίποτα...». Ο μπάρμπα Νικόλας διηγείται:

«Και για μένα οι χειρότερες μέρες ήταν στην Κατοχή. Ο κόσμος έφερνε ό,τι εύρισε γι' άλεσμα. Το ξάι (3-5%) μας υποχρέωναν, οι κατοχικές αρχές να το παίρνουμε σε μεσογειακά χρήματα που η αξία τους ήταν πολύ μικρή. Πολλές φορές οι Γερμανοί πέρασαν από το μύλο, αλλά δε με πείραξαν...»

Επισκέφτηκα ένα απομεσήμερο τους μύλους. Στο νου μου είχα την εικόνα από τον παλιό «καλόν καιρό». Βαθύς ίσκιος και πυκνή βλάστηση γύρω από το μύλο. Η εξάτιμηση του αφρισμένου νερού που παράδερνε στης φτερωτής τους γύρους, δρόσιζε την ατμόσφαιρα τριγύρω και ήταν ο μύλος μια όαση δροσιάς μες στου καλοκαιριού, το κάμα. Ήταν μια όαση σωστή για κάθε στρατοκόπο και ξωμάχο που η στράτα θα τον έβγαζε το γιόμα, εκεί να ξαποστάσει...

Τώρα ... Τώρα, οι μύλοι είναι βουβοί. Του Λαμπρίδη ερειπωμένος. Του Μπεκιάρη, μισοχαλασμένος. Η μεγάλη μουριά, μπροστά στην είσοδο στέκει άφωνος μάρτυρας των περασμένων.

Πόσο το σκηνικό έχει αλλάξει!. Δεν ακούγεται πιά το μουρμούρισμα του νερού, ούτε της φτερωτής ο χτύπος. Νεκρική σιγή επικρατεί.

Λιθοσωροί εδώ κι εκεί ανάκατοι με κεραμίδια κι ανάμεσά τους βάτα, που φύτρωσαν μαζί με σκοίνα και τσουκνίδες.

Στο μεσημβρινό ήλιο οι σαύρες απολαμβάνουν, ακίνητες, τη ζεστασιά του και που και που ακούγεται το κατρακύλησμα κάποιας πέτρας, που μεγαλώνει το λιθοσωρό...

Η νύχτα είναι πιό θλιβερή. Την απόλυτη ησυχία διακόπτει τ' αλαφροπέταγμα της νυχτερίδας, στα ερείπια, το πονεμένο κλαψούρισμα του γκιόνη στης μουριάς τους κλώνους και το θλιβερό κρώξιμο της κουκουβάγιας. Ζοφερός πίνακας ερημιάς και εγκατάλειψης...

Γενιές πολυάρθμες έθρεψαν οι μύλοι μέχρι τον αργό θάνατό τους.

Είναι φυσικός νόμος. Το παλιό να πεθαίνει και το νέο να ξεφυτρώνει στη θέση του. Έτσι γεννιέται η πρόοδος και θα συνεχίζει την πορεία της μπροστά. «Τα πάντα ρεί...».

Γουδιά πρωτόγονα, χειρόμυλοι, νερόμυλοι, ανεμόμυλοι, παραχώρησαν τη θέση τους στους ηλεκτροκίνητους κυλινδρόμυλους.

Δεν αντιλέγει κανείς στην πρόοδο.

Όμως πρέπει να σεβόμαστε και το παλιό. Να κρατάμε και τα κειμήλια. Να διατηρούμε ζωντανή την παράδοση και την ιστορία μας.

Δεν θα μπορούσε - για παράδειγμα να βρεθεί - κάποιος φορέας, κοινωνική ομα-

δα, άτομο έστω, που να τιμήσει την πρόσφορά του ταπεινού νερόμυλου και να συντηρήσει έναν από τους πέντε στην Κόνιτσα;

Ένας διατηρημένος μύλος θα ήταν ένα είδος μουσείου για τους μαθητές των σχολείων και τα τουριστικά γκρούπ που επισκέπτονται τον τόπο μας. Νομίζω ότι και τώρα που οι παλιοί μύλοι σωριάστηκαν κι οι άνθρωποι εξαφάνισαν ακόμα και τις μυλόπετρες από δαύτους, μπορούμε να κάνουμε κάτι.

Να, ας πούμε το ζωντάνεμα κάποιου παλιού η την κατασκευή ενός καινούριου μύ-

λου σε δημοτικό χώρο της Κόνιτσας, με τις μυλόπετρες, τη φτερωτή, ένα ομοίωμα του αλέυρωμένου μυλωνά με τον απαραίτητο διάκοσμο τριγύρω.

Αυτή τη στιγμή ζουν οι παλαιάμαχοι μυλωνάδες στην Κόνιτσα και στα χωριά, που θα μπορούσαν να βοηθήσουν. Ρίχνουμε την ιδέα.

Αν θέλουμε, έστω και τώρα μπορούμε να ξαναζωντανέψουμε τον ψωμοδότη νερόμυλο που έθρεψε στο παρελθόν τους προγόνους μας κι εμάς τους ίδιους. Είναι χρέος μας.

Σωτ. Τουφίδης

Περιμένουμε τη συνδρομή σας. Είναι η κινητήρια δύναμη για τη ζωή και την πορεία του πεδιοδικού μας.

Στείλτε μας ανταποκρίσεις, ειδήσεις, νέα από τις αδελφότητες της επαρχίας, από τα χωριά και το εξωτερικό. Οι στήλες του περιοδικού μας, πάντα ανοιχτές.

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ: ΣΥΜΒΟΛΟ ΑΓΩΝΑ ΘΥΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑΞΙΚΗΣ ΑΛ- ΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Καθιερωμένη στην Ελλάδα από το 1964 ως ημέρα αργίας και γιορτής η Πρωτομαγιά, απόκτησε ένα περιεχόμενο αντίστοιχο στις αστικές αξίες και θεσμούς.

Μεθοδευμένα η αστική τάξη φρόντισε να κρατήσει τους εργαζόμενους μακριά από το πραγματικό νόημα της Πρωτομαγιάς. Αναπροσαρμόζοντας την πολιτική της απέναντι στο εργατικό κίνημα και με μια σειρά από υλικές παραχωρήσεις, κατάφερε να απροπροσανατολίσει τις λαϊκές συνειδήσεις και να μειώσει την αγωνιστικότητα των εργαζομένων. Οι εργαζόμενοι δε θα πρέπει να θυμούνται την πορεία των αγώνων τους και να συνειδητοποιούν τις κατακτήσεις τους. Παρουσιάστηκε, λοιπόν, η αστική τάξη με το προσωπείο του αγαθοεργού, του προστάτη, του εργοδότη που ξέρει να παραχωρεί για να δέχεται στη συνέχεια ευγνωμοσύνη.

Παρά τη μεθόδευση όμως, ένα μεγάλο μέρος των εργαζομένων αντιλαμβάνεται σωστά το μήνυμα της Πρωτομαγιάς.

Τιμά τους πρωτεργάτες του εργατικού κινήματος και καλλιεργεί το πνεύμα της συλλογικότητας και της ταξικής αλληλεγγύης. Το σταμάτημα της παραγωγής τη μέρα αυτή αποσκοπεί στο να τονίσει ότι η εργατική τάξη είναι πηγή ζωής, εφόσον κινεί την παραγωγή και δημιουργεί όλα τα αγαθά, δίνοντας ώθηση στην κοινωνική εξέλιξη.

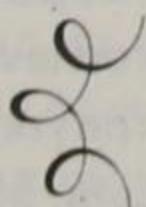
Τονίζουμε ότι οι εργαζόμενοι πρέπει πάνω απ' όλα να γνωρίζουν να θυμούνται την πορεία των αγώνων τους, να συνειδητοποιούν ότι οι κατακτήσεις τους είναι αναφαίρετα δικαιώματα απ' την προσφορά του μόχθου τους στη ζωή.

Σύμβολο αγώνα, θυσίας, συλλογικότητας, λοιπόν, η Πρωτομαγιά, που θα οδηγεί πάντοτε τους εργαζόμενους σε νέες κατακτήσεις, ως τη στιγμή που θα πάψει να λειτουργεί το σχήμα: Εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο.

Οι μάχες δεν κερδίζονται με τα λόγια,
αρχίζουνε μονάχα.

Mílan Rovčitška

Η Ελληνίδα μητέρα του χθές και του σήμερα

Αφιέρωμα στη μητέρα, στα πλαίσια του γιορτασμού της «Παγκόσμιας ημέρας της μητέρας» που διοργανώθηκε από κοινού από το «Σύλλογο γυναικών Κόνιτσας και από τον Εξωραϊστικό Σύλλογο».

Τη μέρα αυτή έχουμε στραμμένα τα βλέμματά μας σε όλες τις μανάδες του κόσμου, προσπαθούμε να βρούμε λόγια μεγαλόστομα για να εξάρουμε το μεγάλο κοινωνικό έργο που επιτελούν τη διαιώνιση της ζωής, τη φροντίδα του παιδιού, τη διαπαιδαγώγηση του με στόχο τη σωστή ενσωμάτωσή του στην κοινωνία.

Τη μέρα αυτή έχουμε στραμμένα τα βλέμματά μας σ' όλες τις μανάδες του κόσμου, που πλήρωσαν πολύ ακριβά το τίμημα της λευτεριάς, που έχασαν τα παλληκάρια τους στον αγώνα κατά του φασισμού και ναζισμού, στη Μεγάλη Νίκη των Λαών πριν από 40 χρόνια.

Σήμερα ενωμένες όλες μαζί, μπροστά στην απειλή ενός πυρηνικού ολοκαυτώματος;, προσφέρουμε την αγωνιστική μας δύναμη ενάντια στον πόλεμο και υπέρ της Ειρήνης και της φιλίας όλων των Λών. Συμπαραστεκόμαστε στους Λαούς που αγωνίζονται για Εθνική Ανεξαρτησία και Κοινωνική Δικαιοσύνη.

Η 2η Κυριακή του Μάη λοιπόν καθιερώθηκε ως «Παγκόσμια μέρα της μητέρας». Τα παιδιά προσφέρουν λουλούδια στην αγαπημένη τους μητερούλα, θέλοντας να της εκφράσουν τη μεγάλη αγάπη τους για τα όσα τους προσφέρει. Στο προσωπό της βλέπουν τον άνθρωπο που με αυτοθυσία, παραμελώντας τον ίδιο τον εαυτό της, έχει μοναδικό μέλημα αυτά.

Στα πλαίσια αυτού του παραδοσιακού ρόλου της μητέρας καθιερώθηκε η Παγκόσμια ημέρα της μητέρας.

Εμείς οι γυναίκες - μητέρες αυριανές καταγγέλλουμε αυτό το ρόλο που μας επέβαλε η ανδροκρατούμενη κοινωνία μας μέσα στο πέρασμα των αιώνων και που συνεχίζεται και σήμερα, από την άρχουσα τάξη και το κατεστημένο.

Η γυναίκα - μητέρα, μοναδική υπεύθυνη για την ανατροφή και διαπαιδαγώγηση των παιδιών και ο άνδρας η κεφαλή της οικογένειας, ο μόνος ικανός να παίρνει αποφάσεις που αφορούν τους δύο συζύγους αλλά και τα παιδιά. Δίνουμε απέραντη εμπιστοσύνη στη γυναίκα σ' ένα τόσο δύσκολο κοινωνικό έργο, αλλά συνάμα τη θεωρούμε ανίκανη να παίρνει αποφάσεις για θέματα που αφορούν τα παιδιά της.

Μερικοί επιστήμονες μιλούν για τα ιδιαίτερα συναισθήματα της γυναίκας, όπως είναι η μητρότητα και η μητρική αγάπη, που κυριαρχούν στο ψυχικό κόσμο της Γυναίκας. Τέθεωρούν σαν αναπόσπαστες εκδηλώσεις της φύσης, του φύλου της γυναίκας - μητέρας, άλλοι επίκτητες ή το πολύ βιώματα, που αποκτούνται από τα ήθη, τα έθιμα και την αγωγή που συντηρούνται μόνον από τη δομή της κοινωνίας.

Η πρώτη άποψη εκφράζει το «μύθο» του μητρικού ένστικτου, γιατί μόνο με τη συνειδητή επιλογή της γυναίκας για το ρόλο της «μητέρας» θα την εφοδιάσει με τα συναισθήματα αγάπης και στοργής στο παιδί, που πρόκειται να του φέρει, στον κόσμο. Η μη ύπαρξη μιας τέτοιας επιλογής στη γυναίκα και σε συνδυασμό με διάφορους περιβαλλοντικούς κοινωνικούς παράγοντες, θα οδηγήσει σε τραγικά συμβάντα, όπως έχει αποδείξει η ζωή. Μητέρες να εγκαταλείπουν τα παιδιά τους (στις περιπτώσεις εξώγαμων παιδιών κυρίως), να τα βασανίζουν, να τα σκοτώνουν. Καταστά-

σεις που δεν θα συνέβαιναν αν λειτουργούσε αυτόματα το Μητρικό ένστικτο.

Αντίθετα οι κοινωικές εξελίξεις που έχουν συντελεστεί και ειδικά η ενεργός συμμετοχή της γυναικας σ' όλους τους τομείς της ζωής δικαιώνουν τη δεύρερη άποψη αφού έχει αποδειχθεί ότι η γυναικα δεν υστερεί μήτε σε πνευματικές μήτε σε σωματικές ικανότητες. Το ποσοστό υστέρησης ένατι των ανδρών οφείλεται σε καθαρά ιστορικά αίτια και κυρίως στη μακραίωνη μειονεκτική θέση της γυναικας μέσα στην κοινωνία, όπου η δραστηριότητα της εξαντλούνταν στο ρόλο της σαν συζύγου, σαν μητέρας και κοινοκυράς.

Δεν αρνιούμαστε τη μητρότητα, αρνιούμαστε τη θεωρία εκείνη που στο όνομα της μητρότητας, έρχεται να θολώσει την πραγματικότητα, που θέλει τη μητέρα έξω από κάθε δραστηριότητα επαγγελαμτική, κοινωνική, πολιτική, αποκλειστικά υπεύθυνη και προορισμένη για το μεγάλωμα των παιδιών.

Η πολιτεία προχώρησε στην αλλαγή του Οικογενειακού δικαίου, υπάρχουν οι θεσμικές εκείνες προϋποθέσεις για την ισοτιμία της γυναικας με τον άνδρα.

Η πατρική εξουσία, ο αναχρονιστικός εκείνος θεσμός που έκφραζε, παγίωνε και καθιέρωνε την πατριαρχική οικογένεια και κρατούσε στο περιθώριο τη μητέρα καταργήθηκε. Αντικαταστάθηκε με τη γονική μέριμνα, την ισότιμη φροντίδα των παιδιών από του γονείς.

Οι θεσμοί όμως δεν φθάνουν, για να φέρουν τα επιθυμητά αποτελέσματα και οι διακρίσεις θα εξακολουθούν να υπάρχουν αν δεν αλλάξουμε νοοτροπία και αν δεν γίνουν οι απαραίτητες εκείνες αλλαγές στις δομές της κοινωνίας που να μπορεί η γυναικα να εργάζεται να συμμετέχει στα κοινά και να έχει ελεύθερο χρόνο για τον εαυτό της και τα παιδιά.

Για μας τις γυναίκες το πρόβλημα της προστασίας της Μητρότητας ζητά άμεση και ολοκληρωμένη λύση. Είναι ευθύνη της πολιτείας η στήριξη η δημιουργία υποδομής τέτοιας που να επιτρέψει τη λύση.

Είναι κρίκος βασικός για να προχωρήσει πραγματικά η ισοτιμία των δύο φύλων. Η προστασία της μητρότητας είναι κρίκος βασικός και για ένα ακόμα λόγο: Για να υπάρξει δημοκρατική οικογένεια με γονείς που θα συνδιάζουν την κοινωνική προσφορά με την προσφορά στα παιδιά τους χωρίς να εξουθενώνονται, ιδιαίτερα οι γυναίκες από το διπλό φορτίο.

Για τη δίκαιη απαίτηση των Γυναικών για κοινωνική προστασία της μητρότητας και του παιδιού έρχεται η θεωρία να μας πει πως η κοινωνική αυτή παροχή σπάει το Μητρικό δεσμό και διαλύει την οικογένεια. Εμείς απαντάμε: πως η οικογένεια επηρεάζεται αρνητικά από τη φτώχια, την ανεργία το άγχος για το μεγάλωμα των παιδιών. Πως η οικογένεια θα είχε πολλά να κερδίσει αν, απαλλαγμένη από πρόσθετα έξοδα και βάρη, πρόσφερε στα παιδιά την ουσιαστική παρουσία ισότιμων γονιών, που έχουν πείρα της δουλειάς και της κοινωνίας, ικανών να διαπαιδαγωγήσουν με ηρεμία και ισορροπία τους αυριανούς πολίτες.

Έχουνε βέβαια παρθεί κάποια μέτρα, υπάρχει πληροφορία από το «Συμβούλιο ισότητας των δύο φύλων» ότι το θέμα της προστασίας της μητρότητας προχώρησε ικανοποητικά αλλά το νομοσχέδιο που απαιτούσε το Γυναικείο Κίνημα δεν ολοκληρώθηκε ούτε προχώρησε για ψήφιση.

Πάρθηκαν βέβαια κάποια μέτρα αλλά είναι ελλειπή χρειάζεται μια πιό ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του προβλήματος. Χρειάζεται η αποποινικοποίηση των αμβλώσεων, η προστασία της άγαμης μητέρας, η θαρραλέα χρηματοδότηση από τον

κρατικό προϋπολογισμό των τομέων της υγείας, της κοινωνικής πρόνοιας, της παιδείας. Θα αγωνιστούμε όλες μαζί οι Γυναικείες Οργανώσεις για μια Δημοκρατική Οικογενειακή Πολιτική.

Ας γίνει λοιπόν η «Παγκόσμια μέρα της

μητέρας» μέρα αγωνιστική, μέρα συσπειρωσης όλων των γυναικών - μητέρων για τη διακίνωση της παρουσίας μας στην οικογένεια και στη κοινωνία.

Λουκία - Παντελούρη - Ντίνη

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΩΤΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

«Μια σφαίρα στον κρόταφο για ένα σκονάκι».

Η είδηση αυτή, δημοσιευμένη την Τρίτη, 24 Μαΐου 1983 στην εφημερίδα «Ελευθεροτυπία», σήμερα που η σχολική χρονιά βαδίζει προς το τέλος της, τώρα που το άγχος όλο και πιό πολύ βαραίνει τις παιδικές καρδιές, αλλά και των γονιών, αποκτά ξεχωριστή επικαιρότητα.

Ένας μαθητής, ο Ανδρέας Φασούλας, έσβησε στα δεκάξι του χρόνια. Κι ήταν άριστος μαθητής ο Ανδρέας. «Όμως το φόρτωμα του άγχους ήταν αβάσταχτο. Θόλωσε. Το θέμα του έμοιαζε άγνωστο. Κι έκανε ότι κάνουν τα πιό πολλά παιδιά της ηλικίας του. Προσπάθησε να αντιγράψει. Έπρεπε, ήταν ανάγκη να παραμείνει - καλός μαθητής. Για τους δασκάλους του, για προπάντων - , τους γονείς του. Όμως η τύχη δεν ήταν χθες μαζί του, κι ούτε πρόκειται να του χαμογελάσει πια ποτέ. Τον είδε ο επιτηρητής και, φυσικά, εφάρμοσε τον κανονισμό, μηδενίζοντας του την κόλλα...».

Ένας μηδενισμός και μια καρίδα, γεμάτη σφρίγος - και - νεανική ομορφιά, έπαψε να χτυπά οριστικά. Αλήθεια τόσο λίγο αποτιμιέται η ζωή! Ποιός φταίει τελικά;

Πολλοί ίσως προσπάθησαν ν' αποσείσουν την ευθύνη.

Τι φταίμε εμείς; Η κοινωνία είναι σκλη-

ρή. Αν δεν παλαιώψεις, αν στον συνάνθρωπο αντίπαλο δε δεις, είσαι χαμένος...

Κάνουμε ότι μπορούμε. Στα παιδιά παρέχουμε όλες τις διευκολύνσεις και τις ανέσεις: Καλό φαγητό, βιβλία, κρεβάτι μαλακό, φροντιστήρια...

Μάλιστα. Η κοινωνία είναι σκληρή. Ποιός όμως ευθύνεται γι' αυτό; Είναι καιρός να πάψουμε να παίζουμε με τις λέξεις. Είναι καιρός την ενοχή μας να την αντικρίζουμε κατάματα.

Είτε το παραδεχόμαστε είτε όχι παντού καλλιεργούμε τον πρωταθλητισμό. Κι αφού πρωταθλητές λίγο θα γίνουν, οι αθλητές μπαίνουν στο περιθώριο, σπρώχνονται στο γκρεμό, στο αδιέξοδο... Το ένστικτο και η δύναμη σώζει πολλούς, μα όχι όλους.

Η οικογένεια φορτώνει με άγχος τα παιδιά. Από το πρωί μέχρι το βράδυ άλλο δεν κάνει από το να υπενθυμίζει φορτικά τις υποχρεώσεις τους και να περιορίζει αφάνταστα τις πράγματι ελεύθερες ώρες τους. Θυμώνει και πεισμώνει ο πατέρας κι η μάνα για μια άτυχη στιγμή του παιδιού - μαθητή, τάζει λαγούς με πετραχήλια για την πρώτη θέση ή για το άριστα, άστοχες, μειωτικές συγκρίσεις, πληγώνει τόσες φορές, κάποιες θανάσιμα... Και γιατί όλα αυτά; Δεν αγαπούν οι γονείς τα παιδιά; Κανένας δεν μπορεί να ισχυριστεί κάτι τέτοιο. Οι γονείς σίγουρα αγαπούν τα παιδιά τους, μα η α-

Προεκλογικοί απόηχοι

Τώρα που ο προεκλογικός πυρετός έπεσε κι η ζωή μπήκε στο πρωτινό της αυλάκι, τώρα που τα φλάμπουρα διπλώθηκαν και «ο κάθε κατεργάρης (πήγε) στον πάγκο του». καιρός είναι, νομίζουμε να διατυπώσουμε κάποιες απόψεις, που άλλο σκοπό δεν έχουν παρά να γεννήσουν έναν ευρύ και δημιουργικό προβληματισμό, ώστε η επόμενη εκλογική αναμέτρηση να μη μας βρει στο ίδιο σταυροδρόμι.

Στο σημείωμα αυτό δε θα επεκταθούμε σ' όλο το φάσμα του προεκλογικού αγώνα. Θα περιοριστούμε μόνον στο ρόλο των υπαίθριων εκδηλώσεων σε σχέση με την «πολιτικοποίηση» - συμμετοχή σ' αυτές της νεολαίας, ιδιαίτερα δε των παιδιών προσχολικής και σχολικής (δημοτικού - γυμνασίου) ηλικίας.

Τον τελευταίο μήνα της φετινής Άνοιξης - το ίδιο έγινε και σε προηγούμενες εκλογικές αναμετρήσεις - τα παιδιά χρησιμοποιήθηκαν ποικιλόμορφα: Κόλλησαν αφίσες, στήθηκαν με τις ώρες στα κομματικά γραφεία, έγραψαν συνθήματα, ανέμισαν σημαίες, φώναξαν, έβρισαν - χωρίς πολλές φορές να κατανοούν το περιεχόμενο αυτών που έλεγαν -, μάλωσαν ...

Και θα πει κάποιος: Ε, και;

Είναι αλήθεια πως μερικά πράγματα τα θεωρούμε τόσο αυτονόητα, που, όταν μας επισημαίνονται, αντιδρούμε το λιγότερα επιπόλαια.

Το θέμα θα ήταν απλό αν η συμμετοχή των παιδιών - μαθητών στις παραπάνω εκδηλώσεις τα βοηθούσε σ' ένα προβληματισμό, που με τον καιρό, βήμα το βήμα, θα τα οδηγούσε σε μια ουσιαστική πολιτικοποίηση.

Αυτό, όμως, δεν συμβαίνει ή συμβαίνει στο βαθμό που οι ίδιοι οι γονείς είναι άν-

θρωποί που προβληματίζονται, που αναζητούν διεξόδους, που συζητούν, που τη σκέψη τους την οικοδομούν πάνω σε κάποιες βασικές αρχές, όπως η κοινωνική - σοσιαλιστική διάσταση της ανθρώπινης ύπαρξης, που μ' ένα λόγο δεν είναι τυφλοί και άκριτοι οπαδοί ενός α κόμματος ή το χειρότερο κάποιων μεμονωμένων ατόμων.

Η «εμπορευματοποίηση της πολιτικής» δεν βοηθά κανέναν. Ενώ οι συνέπειες για το παρόν μπορεί να είναι μικρές, το μέλλον υπονομεύεται και ναρκοθετείται επικίνδυνα.

Από την άλλη μεριά η κρίση έχει και το θετικό της σημείο, γιατί θα λειτουργήσει σαν σειρήνα συναγερμού, ώστε έγκαιρα να βρεθεί και να ακολουθήσει η σωστή πορεία.

Η σωστή πορεία! Είναι κι αυτή μια μεγάλη και χιλιοειπωμένη κουβέντα, που όταν δεν της δοθεί συγκεκριμένο περιεχόμενο, μοιάζει με κούφιο καρύδι.

Προτού πούμε το λόγο μας, φτωχό πράγματι, αφού πρόθεσή μας κύρια είναι η επισήμανση και η πρόκληση προς αυτούς που μπορούν και πρέπει να έχουν εγκυρότερη άποψη, θα θέλαμε να σταθούμε ακόμα λίγο στο σημείο της «εμπορευματοποίησης».

Το οχτάχρονο, δεκάχρονο, για παράδειγμα, παιδί, που σηκώνει ψηλά μια σημαία και συμμετέχει σε εκδηλώσεις που προαναφέρουμε, αποκτά κάποια συγκεκριμένα πρότυπα αναφοράς, συνηθίζει να γίνεται οπαδός και όργανο, όπου ο διάλογος θεωρείται πολυτέλεια ή αποτελεί άλλη έκδοση μονολόγου, διαμορφώνει στερεότυπα, τὰ οποία θα τα προσδιορίουν καταλυτικά σ' όλη του τη ζωή.

Ο καταλυτικός προσδιορισμός δεν είναι σχήμα λόγου. Μια σφραγίδα που μπαίνει είναι πολύ δύσκολο να επαλειφτεί, όταν αυτή δεν είναι αποτέλεσμα ελεύθερης σκέψης και απόφασης.

Όπως, πολύ σωστά κατά τη γνώμη μας, έχει επισημανθεί «**Η υποβόσκουσα** άποψη για το είδος της πολιτικής συμμετοχής των μαθητών ήταν πάντα αντίστοιχη μ' αυτήν, που ακραία παρατηρούμε να ισχύει ως προς τα μικρά παιδάκια: **Ο καθρέπτης των γονέων τους, ο πολλαπλασιασμός του ειδώλου τους, η αθροιστική προοπτική προβαλλόμενη στο μέλλον**».

Σίγουρα η διαπίστωση δεν αφορά μόνον την πολιτική συμμετοχή, αλλά έχει ευρύτερες διαστάσεις. Απλά περιοριζόμαστε σ' αυτή. Κι αυτό όχι γιατί είναι η πιό σπουδαία, αλλά λόγω επικαιρότητας.

Είναι ανάγκη να ημερώσουν τα πολιτικά μας ήθη. Είναι ανάγκη αντικρύ μας να βάζουμε τα προβλήματα, τα πράγματα και όχι, ξεστρατίζοντας να τα βάζουμε πολωτικά με πρόσωπα, πολλά από τα οποία ούτε κι αυτά ξέρουν γιατί βρίσκονται εκεί που βρίσκονται.

Είναι ανάγκη τελικά να καταλάβουμε πως καμιά λύση μακροπρόθεσμα δεν είναι λύση αν αυτή δεν αγκαλιάζει το σύνολο του ελληνικού λαού.

Ένα πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση αυτή είναι και ο περιορισμός μέχρις εξάλειψης των πανηγυρώτικων προεκλογικών εκδηλώσεων είτε αυτές αφορούν εκφώνηση λόγων, που κανένας δεν ακούει, είτε πολυέξοδες αφισοκολλήσεις - αφισοπάνσεις ορθότερα - και αναγραφή συνθημάτων σ' οδοστρώματα, σπίτια, πλατείες, παντού.

Το σπουδαιότερα, όμως, είναι να συνηθίσουμε τα παιδά μας ν' αντιμετωπίζουν κάθε εκδήλωση κριτικά. Και θα το πετύχουμε αυτό αν, όταν διανύουν την ηλικία της ανωριμότητας και της εξάρτησης, δεν τα βάζουμε άμεσα ή έμεσα να χορεύουν το χορό που εμείς θέλουμε.

Εξάλλου η τακτική παρουσίασης της λύσης των διαφόρων προβλημάτων στη βάση της διαζευχτικής επιλογής άσπρο - μαύρο, χωρίς οποιαδήποτε ανάλυση, χωρίς να διαλαμβάνονται υπόψη, οι αποχρώσεις και η γενικευμένη ποιοτική σύνδεση κάποιων πραγμάτων ή καταστάσεων με τα πρόσωπα που τυχαίνει να σχετίζονται μ' αυτά π.χ. αφού ο χώρος α είναι κακός, κακοί είναι όλοι όσοι βρίσκονται σ' αυτόν το χώρο, δεν οδηγούν πουθενά.

Ξέρω ότι θα υπάρξουν αντιρρήσεις. Ξέρω πως όταν πας να περάσεις ένα βαθύ ποτάμι δεν είναι δυνατόν να βγεις άβρεχτος.

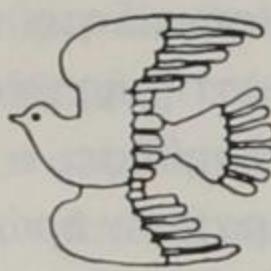
Δεν μου διαφεύγει ακόμη η απάντηση πως: «Τι να κάνουμε; Αν εμείς δε βάλουμε τα παιδιά μας στο χορό άλλος από δίπλα, καλοθελητής, θα επωφεληθεί. Κι ύστερα πως ν' αντιδράσεις στην πρόκληση; Προσπαθείς και συ να ενισχύσεις το χώρο που, όπως πιστεύεις, σε εκφράζει καλύτερα».

Γνωστά όλα αυτά, όμως το πρόβλημα παραμένει και μια λύση καθολικότερα αποδεχτή τότε μόνον θα δρομολογηθεί όταν, όπως είπαμε, στα παιδιά αφεθεί όσο το δυνατόν περισσότερος χώρος για αυτο-έκφραση και ελεύθερη οικοδόμηση της πρσωπικότητάς τους.

Μια ελευθερία που θα στηρίζεται σε μια ενημέρωση πολύπλευρη και πολύτροπη.

I.T.

Η ΣΕΛΙΔΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Στην αιμάτινη στιγμή, που αχρηστεύει το θάνατο, στα νιάτα που εργάζονται, σπουδάζουν και αγωνίζονται στον αντιφατικό αυτόν κόσμο, με ιδιαίτερη χαρά και ικανοποίηση.

Παραχωρούνται οι στήλες αυτές, για να διατυπώσουν τους προβληματισμούς τους και να βοηθήσουν στην οικοδόμηση ενός καλύτερου «αύριο», μέσα από προσεκτικά επεξεργασμένες θέσεις και απόψεις.

Οι σχέσεις μας με τους καθηγητές τη χρονιά που πέρασε.

Βουβή η ανάσα του χρόνου περνά μες στη ζωή μας, αγκαλιάζει τα όνειρά μας και τις ελπίδες μας, αφήνοντας πίσω της μοναδική παρηγοριά κάποιες όμορφες εμπειρίες, κάποιες αναμνήσεις που, χαραγμένες ανεξίτηλα μέσα μας, αποτελούν τ' απομεινάρια των ονείρων μας... αποτελούν τα μοναδικά μας λάφυρα απ' την κατάκτηση του κάστρου της ζωής μας.

Έτσι και τα μάτια της δεκαεξάχρονης ψυχής μου αντικρύζαν με δέος και φόβο τη φετινή σχολική χρονιά, που φάνταζε μπροστά τους σαν ένα κάστρο η κατάκτηση του οποίου θα ήταν δύσκολη, κουραστική μα και τόσο απαραίτητη. Παρόλο που αγαπώ τη μαθητική ζωή και κάθε τι που σχετίζεται μαζί της τις πρώτες μέρες ήμουν δισταχτική με τους καθηγητές που αποτελούσαν για μένα έναν κόσμο ανεξερεύνητο, που όμως μου έδινε χαρά ν' ανακαλύπτω κάθε κρυφή πτυχή του. Ο χρόνος αδιάφορος περνούσε, και τα φτερά της ψυχής μου ανοιγόταν ολοένα και περισσότερο. Τους εμπιστεύθηκα ... τους ένιωσα τό-

«Ω νεότητα
πληρωμὴ του ἥλιου
Αιμάτινη στιγμή
που αχρηστεύει το θάνατο»
ΟΔ. ΕΛΥΤΗΣ

Είναι απαραίτητο αυτό, γιατί ουσία κάθε δημοκρατικής κοινωνίας, είναι ο διάλογος, η συμμετοχή, που δεν μπορούν να νοηθούν χωρίς την παρουσία της νεότητας.

Η άποψη ότι οι μεγάλοι αποφασίζουν και οι μικροί εκτελούν ανήκει οριστικά στο παρελθόν. Ούτε απυρόβλητες αυθεντίες υπάρχουν. Υπαρχουν, όμως, προβλήματα, τα οποία μας καλούν σε κοινή επαγρύπνηση και σε κοινές προσπάθειες για λύση.

σο κοντά στην καρδιά μου ώστε να ομορφαίνει το σχολικό περιβάλλον. Οι περισσότεροι απ' τους καθηγητές μου τη φετινή χρονιά, ήταν άνθρωποι που μπορούσε κανείς να τους εμπιστευθεί εύκολα χωρίς να φοβάται μήπως προδοθεί η εμπιστοσύνη του. Πολλές φορές στο μάθημα έπιανα τον εαυτό του να παρατηρεί το χαρακτήρα του καθενός, τον τρόπο με τον οποίο προσπαθούσε να εξηγήσει κάτι, τον τρόπο με τον οποίο αντιμετώπιζε την τυχόν αδιαφορία μας, και γενικά τον άνθρωπο αυτό που παρόλες τις δικές του ανησυχίες και τις αντιξοότητες της ζωής του έδινε τον εαυτό του στο μάθημα, στην προσπάθειά του να μας δώσει όσες περισσότερες γνώσεις μπορούσε. Αισθανόμουν τότε κάτι όμορφο μέσα μου και ώρες ώρες θα πρεπε να φωνάξω ένα μεγάλο ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ για την ανθρωπιά τους γιατί δεν κλόνισαν την αγάπη μου για τους ανθρώπους μα αντιθέτως τη στηρίξαμε σε γερότερες και πιό σταθερές βάσεις. Πιστεύω όμως πως η σχέση με τους καθηγητές μας θα μπορούσε να ήταν καλύτερη.

Δείχνανε ενδιαφέρον για την επίδοσή μας και κυρίως για το πως θα συγκεντρώσουν την προσοχή μας στο μάθημα. Το ενδιαφέρον τους όμως σταματούσε εκεί και η σχέση μας περιοριζόταν στη σχέση καθηγητή - μαθητή. Έλειπε μια στενότερη μια πιο ανθρώπινη επαφή. Πολλές φορές μετά από εξαντλητικό ωράριο και πρόγραμμα ... μετά από μια κουραστική μέρα η ψυχική μας επικοινωνία περιοριζόταν στο ελάχιστο ή και γινόταν ανύπαρκτη. Δεν κατανοούσαν πως έχουμε και μεις προβλήματα στην εφηβική μας ηλικία, πως χρειαζόμαστε συμπαράσταση και κατανόηση. Μερικοί απ' τους καθηγητές μας χρησιμοποιούσαν ειρωνία για ν' αντιμετωπίσουν κάποια λανθασμένη απάντηση στο πρόσωπό τους ήταν αδιάφορο, νευρικό και απλησίαστο: όλα αυτά σε συνδυασμό μ' ένα βαθμό που δεν ανταποκρινόταν στις ικανότητες του μαθητή ή και τις ξεπερνούσε μας οδηγούσε στο ν' αδιαφορούμε για το μάθημα και τις συνέπειες της αδιαφορίας μας.

Γιατί μόρφωση δε σημαίνει μονάχα γνώσεις αλλά ψυχική καλλιέργεια, μόρφωση σημαίνει ανθρωπιά. Πιστεύω πως οι σχέσεις των μαθητών με τους καθηγητές τους αποτελούν το προβάδισμα για τη μετέπειτα κοινωνική τους ζωή και γι αυτό ακριβώς το λόγο η συμβολή του καθηγητή στο μάθημα και η επίδρασή του στην απίδοση των μαθητών είναι πολύ μεγάλη. Ο σκοπός του σχολείου πραγματοποιείται μέσα σε μια ατμόσφαιρα αμοιβαίας αγάπης και κατανόησης ανάμεσα στο μαθητή και τον καθηγητή. Χωρίς αυτή την ατμόσφαιρα το έργο του σχολείου είναι καταδικασμένο σ' αποτυχία. Ο καθηγητής με την πείρα του μπορεί να δώσει πολλά· ο μαθητής με τον άδολο ενθουσιασμό του μπορεί να στηρίξει το έργο του καθηγητή. Γι αυτό η βελτίωση στις σχέσεις καθηγητή μαθητή θα γινόταν

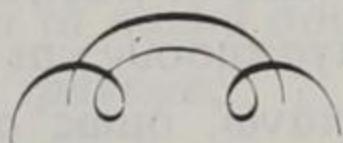
με τη δημιουργία μιας συνεργασίας μέσα σ' ένα πνεύμα ευσυνείδητα πειθαρχημένης ζωής όχι όμως αυστηρής υπακοής, κυρίως πειθαρχίας. Να βοηθήσει ο καθηγητής το μαθητή να πειθαρχήσει πρώτα - πρώτα τη βούλησή του. Η ώρα του μαθήματος να 'ναι ώρα συγκέντρωσης και προσοχής και όχι διασκέδασης κι αδιαφορίας. Απ' την πειθαρχία της βούλησης θα προχωρήσει στην πειθαρχία της σκέψης, έτσι ώστε να μάθει να σκέφτεται σωστά για να μπορεί στη συνέχεια να ενεργεί σωστά. Για να δημιουργήσει αυτό το κλίμα της πειθαρχημένης ελευθερίας ο καθηγητής ίσως χρειαστεί να φανεί ορισμένες περιπτώσεις αυστηρός, όχι όμως κακός. Ξέρει ο καθηγητής πως η επιείκια είναι συμπλήρωμα απαραίτητο της δικαιοσύνης. Την επιείκια βέβαια θα τη ζητά ο μαθητής απ' τον καθηγητή του, ιδιαίτερα για τα παραπτώματα εκείνα που είναι ακούσια. Ο κοινός μόχθος που καταβάλλουν όμως ο καθένας χωριστά χρειάζεται κατανόηση και κυρίως συνεργασία. Κατανόηση όμως κι απ' τις δύο πλευρές.

Στο σχολείο με τη συστηματική αγωγή, με την προγραμματισμένη και μεθοδική διδασκαλία, με τη μετάδοση των κατάλληλων και απαραίτητων γνώσεων μέσα σ' ένα συνοϊκό για την εξέλιξη και διαμόρφωση της προσωπικότητας του ανθρώπου περιβάλλον, με τον καθηγητή ακούραστο συμπαραστάτη και βοηθό, ο μαθητής μπορεί και πρέπει να φτάσει στην πνευματική, ηθική και κοινωνική του ολοκλήρωση.

Η ανάσα του χρόνου αγκάλιασε και τούτη τη χρονιά τα όνειρά μου. Μια χρονιά που με δίδαξε πολλά και σαν μαθήτρια και σαν άνθρωπο· μια χρονιά που γέμισε κουράγιο και δύναμη το δισάκι της ψυχής μου και νοσταλγία το βλέμμα μου. Η περιπλάνηση στα πέλαγα της ζωής μου συνεχίζε-

ται. Ο δρόμος για την «Ιθάκη» είναι πολύ μεγάλος. Μα τώρα κουβαλώ μέσα μου μια χρονιά προσπάθειας, κάποια βλέμματα κατανόησης και συμπαράστασης απ' τους καθηγητές μου, κάποιες συμβουλές που με ωθούν να συνεχίσω το δρόμο ψάχνοντας και λαχταρώντας την «Ιθάκη» της ζωής μου. Τους ευχαριστώ απέραντα γιατί μου μάθανε πως ίσως δεν είναι η «Ιθάκη» που έχει τη λάμψη μα «ο μακρύς δρόμος» μέχρι εκεί.

Κυρίτση Ουρανία
(Μαθήτρια Α' Τάξεως Λυκείου Κόνιτσας)

Οι σχέσεις μου με τους καθηγητές ήταν φέτος όχι πάντα ομαλές. Την ευθύνη έχουν οι καθηγητές, γιατί απ' αυτούς εξαρτάται πως θα διαμορφωθούν και πως θα είναι οι σχέσεις μας. Οι εμπειρίες από τη σχέση μας που έχω αποκομίσει είναι σημαντικές, ώστε τις επόμενες χρονιές ίσως καταφέρουμε να πλησιάσουμε κοντά καθηγητής και μαθητής.

Η μειοψηφία των καθοδηγητών, που αποτελούν και την εξαίρεση του κανόνα, προσπάθησαν, και ως ένα βαθμό πέτυχαν να μας πλησιάσουν και να διαμορφώσουν τις σχέσεις μας σε επίπεδο φιλικό και αμοιβαίου σεβασμού. Υπήρχε διάλογος, όλες οι απόψεις ήταν σεβαστές, οι μαθητές συνέβαλαν στην παράδοση του μαθήματος ώστε να γίνει πιό ουσιαστικό. Η σχέση αυτή διατηρήθηκε σ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς και μας βοήθησε καθηγητές και μαθητές να περάσουμε μια ευχάριστη χρονιά με ευχάριστες εμπειρίες και αναμνήσεις.

Μια μερίδα καθηγητών απλώς την ανέχόμαστε χωρίς να ερχόμαστε σε ρίξη μαζί τους. Έμπαιναν στην τάξη, έλεγαν ξερά το μάθημα, χωρίς διάλογο, χωρίς την δική μας συμμετοχή, αφήνοντας σε μας το ρόλο του παθητικού δέκτη. Απ' αυτούς δεν έχω να θυμάμαι τίποτα εκτός από ατέλειωτες ώρες ανίας.

Μερικοί καθηγητές ήταν χειρότεροι. Παρουσιάζονταν σε μας σαν «πατέρες» ή «μάνες», κατάφεραν να φτάσουν οι σχέσεις μας σε σημείο που να τους έχουμε απόλυτη εμπιστοσύνη και να τους συμπαθήσουμε και στο τέλος να διαπιστώσουμε πως η όλη τους συμπεριφορά ήταν στημένη και δεν ανταποκρίνονταν στα πραγματικά τους αισθήματα. Ένοιωθαν μια παράλογη ευχαρίστηση να τους συμπαθούμε αλλά στο τέλος κάθε άλλο παρά αυτό συνέβηκε. Ένας καθηγητής μου μας φέρθηκε έτσι. Ενώ στην αρχή της σχολικής χρονιάς έλεγε πως ήθελε να του λέμε κάθε πρόβλημά μας, ακόμα και αν ήταν καθαρά πρωσιπικό, να του, λέμε ανοιχτά τις απόψεις μας, να τον θεωρούμε σαν φίλο μας, στο τέλος έκανε διακρίσεις ματαξύ των μαθητών και μ' ένα όχι σημαντικό παράπτωμα ενός μαθητή, απείλησε, πως θα το πληρώσει όλη η τάξη.

Ορισμένοι πάλι καθηγητές έδειχναν την αντιπάθειά τους και την αδιαφορία τους για μας χωρίς να μπαίνουν στον κόπο να κρύψουν τα αισθήματά τους. Το ήδη μεγάλο χάσμα καθηγητών - μαθητών αυτοί το διεύρυναν στο απροχώρητο. Σ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς δεν ενδιαφέρθηκαν να μάθουν αν κατάλαβες το μαθημα, αν θέλεις καμιά βοήθεια δεν τους ένοιαζε καν αν υπήρχες στην τάξη. Μας έκαναν να αντιπαθούμε και αυτούς και το μάθημά τους. Μερικοί απ' αυτούς έδειχναν την αντιπάθειά τους μπαίνοντας σκυθρωποί στην

τάξη, κάνοντας την ατμόσφαιρα να παγώνει, μας ειρωνεύονταν και γενικά έδειχναν με κάθε τρόπο ότι δε μας υπολογίζουν σαν άτομα με δική τους προσωπικότητα.

Απ' αυτή τους τη συμπεριφορά καταλαβαίνω πως είναι άδικος κόπος να βρεις τρόπο συννενόησης με τους περισσότερους καθηγητές. Πως να ξεχάσω όταν μια μέρα ήθελα να εξηγήσω ένα πρόβλημά μου σε μια καθηγήτρια και αυτή όχι μόνο δεν μου αφιέρωσε χρόνο δυό λεπτών, αλλά έφυγε αδιαφορώντας πληρώς για μένα; Έκανα ένα βήμα να την πλησιάσω και αυτή όχι μόνο δεν ανταποκρίθηκε, αλλά έκανε δυό βήματα πίσω κάνοντας τη σχέση τυπική και ψυχρή. Από τότε η συμπεριφορά μου είναι «αχαρακτήριστη» κατά τα δεδομένα των καθηγητών.

Οι καθηγητές περιμένουν από μένα να' μαι επιμελής, καλή μαθήτρια - συνδυάζουν στενά τις έννοιες καλός μαθητής και καλός άνθρωπος - να συμφωνώ ανδιαμαρτύρητα σ' ότι λέμε και να μην τα αμφισβητώ όταν με ειρωνεύονται και με προσβάλ-

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΗΡΑΜΕ

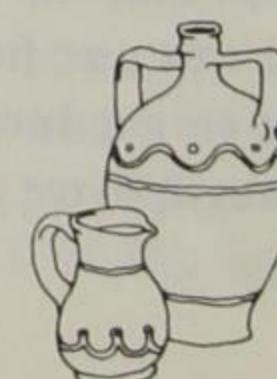
Ζάρος Χρ. Κόνιτσα	Δρχ. 1.000
Λάππα Γεωργία Καλλιθέα	Δρχ. 1.000
Λουδας Αθαν. Αθήνα	Δρχ. 1.000
Γαλάνης Οδυσ. Αθήνα	Δρχ. 1.000
Μπούσμπουλας Β. Κόνιτσα	Δρχ. 1.000
Μπούνας Ευάγγ. Κόνιτσα	Δρχ. 1.000
Παπαμιχαήλ Θ. Κόνιτσα	Δρχ. 1.000
Ανδρέου Οδυσ. Δολιανά	Δρχ. 1.000
Χατζηεφραιμίδης Προδ. Κόνιτσα	1.000
Ζιώγα Αγγελική Ηγουμενίτσα ..	Δρχ. 1.000
Λαμπρίδης Απ. Αθήνα	Δρχ. 500
Μπελθικιώτης Παν. Πτολεμαίδα	Δρχ. 500
Χατζημελετίου Βασ. Αθήνα	Δρχ. 500
Χήρας Δημ. Κόνιτσα	Δρχ. 500

λουν μπροστά σ' όλη την τάξη. Εγώ πρέπει τότε να κλαιώ ή να κοκκινίζω. Θέλουν όταν με απειλούν πως θα μου κατεβάσουν το βαθμό εγώ να συμμορφώνομαι. Δεν μ' αρέσει αυτή η συμπεριφορά όπως δε μ' αρέσει να με διακρίνουν απ' τους άλλους συμμαθητές μου, να μου μιλάνε πιό όμορφα, να μου βάζουν μεγάλους βαθμούς, γιατί ανήνω στις «συμπάθειές» τους. Θέλω και περιμένω να μας φέρνονται σ' όλους ίσα, να μην κάνουν διακρίσεις, να μας υπολογίζουν, να μη μας χωρίζουν σε κατηγορίες, να μας θεωρούν υπεύθυνα άτομα και όχι άμυαλα παιδιά.

Ελπίζω αυτοί οι καθηγητές κάποτε να καταλάβουν πως οι μαθητές ήταν πρόθυμοι να τους αγαπήσουν και να ανεβούν ένα σκαλί παραπάνω, όμως αυτοί δεν ήταν πρόθυμοι να κατεβούν ένα σκαλί παρακάτω.

Ζδράβου Ευανθία
(Μαθήτρια Α' Τάξης Λυκείου Κόνιτσας)

Εξάρχου Κων. Πηγή	Δρχ. 500
Ρούβαλης Παν. Βόλος	Δρχ. 500
Λάκκας Θεοφ. Καλλιθέα	Δρχ. 500
Χατζηθεοδώρου Νίνα Σέρρες	Δρχ. 500
Οικονόμου Χρ. Πηγή	Δρχ. 500
Σκούρτης Δημ. Χιονιάδες	Δρχ. 500
Σκούφιας Γεωργ. Πρέβεζα	Δρχ. 500
Βλάχος Ευάγγελος	Δρχ. 500
Φασούλης Κων. Πάτρα	Δρχ. 500
Σπανός Γιαν. Κόνιτσα	Δρχ. 500
Τάγκα - Πολύζου Πηνελόπη	Δρχ. 500
Χατζημελετίου Μιχ. Κόνιτσα	Δρχ. 500
Πορφυρίου Βαγγέλης Κόνιτσα	Δρχ. 500

Ποιήματα συμπατριωτών μας

ΣΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

Χρόνια πολλά μητέρα μας
σήμερα που γιορτάζεις
στο σπίτι νάσαι αφέντισσα
εσύ να μας προστάζεις.

Χρόνια πολά σου ευχόμαστε
και νάναι ευτυχισμένα
μαζί με τα παιδάκια σου
τα πολυαγαπημένα.

Να είσαι πάντα αγέραστη
σου εύχονται τα παιδιά σου
όπου εσύ τα τράνεψες
μέσα στην αγκαλιά σου.

Με τις δικές μας τις ευχές
δώσε και την δική σου
γεράματα νάχεις καλά
σε όλη την ζωή σου.

Και υπόσχεση σου δίνουμε
όπου κι αν βρεθούμε
της μάνας μας την αγκαλιά
ποτέ δεν θα ξεχνούμε.

(ΛΟΥΚΑΣ ΕΖΝΕΠΙΔΗΣ)

Ηρθε η ώρα

Χώμα μου
κι ασκόνιστε δροσάτε αγέρα
δεν μπορώ
να ξοδεύομαι στην αγκαλιά σας
άλλο πιά.

Ηρθε η ώρα
στης πείνας το παράγγελμα
να πω:
εντάξει ας γίνει ότι πεις.

Η πείνα
κι όχι ή σκλαβιά σου χώμα μου
με διώχνουν.
Κλέβοντας τα δάκρυα μου
και δω και κει
ποιός ξέρει ως πότε

Χρήστος Τσιγκούλης
Ανοιξιάτικες ντρίλιες στην Κόνιτσα

‘Ανοιξη!
Χαρά Θεού η Φύση.
Στα γυμνοκόρφια των βουνών
τα χιόνια λιώνουν
κι ο ποταμός, θεριό χορτάτο
στης μάνας θάλασσας την αγκαλιά,
βιάζεται να χυμήξει.

Λουλούδια μύρια, διάσπαρτα,
μοσχοβολιές σκορπίζουν
κι εγώ διαβάτης ταπεινός
στα λουλουδολείβαδα βαδίζω.
Ξάφνου, καθώς στ’ ακρούρανα
πέφτει το δείλι
και το περπάτημα με οδηγεί
στο μισογκρεμισμένο μύλο,
λαλιά αηδονιού τεντώνεται στα ύψη
μες από της ιτιάς τα φυλλοκλώνια.
Περίτεχνα, μελωδικά αναβοσβιούν οι νότες.

Σύνθημα δόθηκε κι ευθύς άλλο κελάηδημα
γλυκό^{γλυκό}
ακούγεται πιό πέρα
κι άλλα και άλλα... Παρεκεί γεμίζουν
τον αγέρα

Ω τι ορχήστρα ζηλευτή,
τι θεία συναυλία,
στου δειλινού τ’ ανάσασμα
στης νύχτας τη μαγειά!...

Σ. Τ.

Συνέχεια από τη σελίδα 34

γάπη δεν αρκεί. Έπειτα, ας μην ξεχνάμε, πως κάθε γονιός κουβαλάει μέσα του ένα φορτίο προσωπικό από το οποίο, όσο κι αν προσπαθεί, δεν μπορεί εύκολα να απαλλαγεί.

Δεν μπορεί να απαλλαγεί από τις αυταρχικές επιλογές με τις οποίες γαλουχήθηκε. Δεν μπορεί να συνηθίσει στην ιδέα ότι η εξασφάλιση κάποιων υλικών ανέσεων και παροχών δεν εξαντλεί το χρέος το υπερφυσικό και στατικό, αλλά αυτό που πλάθεται με συμμετοχή κι ευθύνη και του ίδιου.

Και το σχολείο δεν πάει πίσω. Παρά τη σωστότερη, σε σχέση με το παρελθόν, στάση του διδακτικού προσωπικού όλων των βαθμίδων σήμερα, η ανάγκη προσαρμογής στα επιλεκτικά πλαίσια του ανταγωνιστικού εκπαιδευτικού μας συστήματος, κάνει τι σχολικές αίθουσες αποκρουστικές. Αποκρουστικές γιατί η αγωγή και η μόρφωση δεν αποτελούν σκοπούς, αξίες, αλλά μέσα για επαγγελματική αποκατάσταση σ' έναν κόσμο απάνθρωπο, όπου κυρίαρχο στοιχείο είναι: «Ζήτω μου ο θάνατός σου».

Σκεφτήκαμε ποτέ σοβαρά την τραγική θέση 80 και 100 χιλιάδων νέων, όταν κάθε Ιούνιο ανταγωνίζονται για 20 ή 30 χιλ. θέσεις στα Ανώτατα Πνευματικά μας Ιδρύματα με προβληματική της μελλοντική επαγγελματική τους προοπτική; Και όλοι άριστοι να ήταν το πρόβλημα δε θα λύνονταν...

Σε μια κοινωνία εκμεταλλευτική, όπου το δικαίωμα για εργασία και ζωή εξαρτάται από την καλή τύχη, σπουδαίες γνωρισμίες ή κάποιο προϊκισμό (υλικό - σωματικό - πνευματικό) διέξοδος δεν υπάρχει.

Αλλά, όπως είπαμε, η κοινωνία δεν είναι κάτι το σταθερό και αμετάβλητο. Με τη συμμετοχή όλων, με τη συμβολή των μεγάλων και της Νεότητας, της αιμάτινης, ό-

πως λέει ο Ελύτης, στιγμής «που αχρηστεύει το θάνατο», το ΑΥΡΙΟ θα είναι καλύτερο από το χτες κι από το σήμερα.

ΙΚΑΡΟΣ ΤΣΙΑΓΚΗΣ

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Από την Κύπρο, ο ανθ(γός) Βασίλης Βόσιος, μας γράφει μεταξύ άλλων και τα εξής:

«Για μας, που είμαστε στο εξωτερικό, το περιοδικό είναι κάτι το ξεχωριστό. Είναι μια επικοινωνία, είναι σαν να βρισκόμαστε κοντά στα άγια χώματά μας.

Διαβιβάστε στους συμπατριώτες μας τους πιό αδελφικούς χαιρετισμούς από τη μακρινή και μαρτυρική Κύπρο».

Κύριε Βόσιο,
νιώθουμε κι εμείς τη λαχτάρα των ξενιτεμένων για κάθε τι που τους θυμίζει την Πατρίδα.

Η νέα Συντ. Επιτροπή θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την τακτική εκτύπωση και αποστολή του περιοδικού μας στους απανταχού συνδρομητές και φίλους.

Από την Αυστραλία

Πληροφορούμαστε από τον ελληνικό τύπο της Αυστραλίας ότι κι εφέτος πολλοί μαθητές, παιδιά Ελλήνων, διακρίθηκαν και εισήχθηκαν στα Ανώτατα Εκπαιδ. Ιδρύματα της μακρινής αυτής χώρας.

Μεταξύ αυτών είναι και ο Θανάσης Μπελθικιώτης, γιός του συμπατριώτη μας Σπύρου από το Μάζι που μπήκε στην Ιατρική Σχολή του Sydney University. Του ευχόμαστε καλά τελειώματα και επιστροφή στην πατρίδα.

Ο Λάμπρος Μάλαμας ομιλητής στους Ηπειρώτες του Βελγίου

Ο Σύλλογος Ηπειρωτών Βελγίου με πρόεδρο τον κ. Ν. Μούτσιο, γεν. γραμματέα τον κ. Μ. Ντούκα, αντ/δρο τον Στέφανο Τζάλλα και τους άλλους συμβούλους του, που έχουν ανεβάσει σε υψηλά επίπεδα τη δράση του Συλλόγου και δίκαια κέρδισαν πρόπερσι τη βράβευσή τους από την Π.Σ.Ε., οργάνωσε κι εφέτος το ετήσιο τριήμερο των πολιτιστικών του εκδηλώσεων, με συμμετοχή χιλιάδων Ηπειρωτών και άλλων ομογενών μας.

Συγκεκριμένα:

1) Η έναρξη έγινε με «Μουσικοχορευτική βραδιά», στις 18 του Μάη, στις Βρυξέλλες.

2) Ο ερασιτεχνικός θίασος του ΣΗΒ, έδωσε παραστάσεις σε μεγάλη αίθουσα Δημοτικού Θεάτρου των Βρυξελλών, με το ιστορικό δράμα του Λάμπρου Μάλαμα «Το Όραμα του Λυτρωμού». (Από τον αγώνα του 1912 - 13 στην Ήπειρό μας).

3) Στις 25 του μήνα, έγιναν ομιλίες από το διακεκριμένο συγγραφέα με θέματα «Η Συμβολή της Ηπέρου στους αγώνες του Έθνους και η απελευθέρωση τής από τον τουρικό ζυγό», με πλούσια κι αποκαλυπτικά στοιχεία.

4) Στις 26 Μάη ο Λ. Μάλαμας παρουσίασε στους εκεί συμπατριώτες, 250 τοπία διαφανειών σε σλάϊτς, με ιστορικές αισθητικές κι ενημερωτικές αναλύσεις από αρχαιότητες και από φυσικές ομορφιές της Ήπειρου μας. Έδωσε και άλλες διαλέξεις και συνεντεύξεις στη Ραδιοτηλεόραση του Βελγίου. (Μεταξύ των άλλων και διαφένεις με τοπία από τα βουνά και τα ποτάμια της περιοχής μας».

Πολιτιστικό Δεκαήμερο Δήμου Κόνιτσας

Κοινή διαπίστωση των Φορέων, που κλήθηκαν από το Δήμο Κόνιτσας στις 27/6 να συμμετάσχουν στον καταρτισμό του προγράμματος «Πολιτιστικό Δεκαήμερο» 1985, ήταν ότι η υπόθεση της πολιτιστικής δράσης και ανάπτυξης πρέπει να μπει σε νέα βάση.

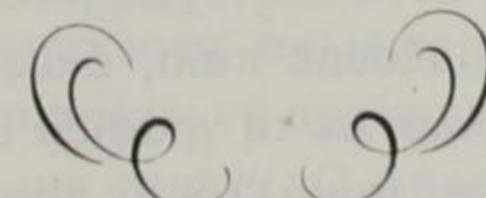
Τα πανηγυριώτικα προγράμματα, που δεν έχουν το στοιχεία της συμμετοχής, δε δημιουργούν προβληματισμούς και προοπτικές συνέχισης, είναι έξω από το πνεύμα μιας γνήσιας πολιτιστικής ανάπτυξης.

Πολιτισμός, επισημάνθηκε, δεν είναι μόνο ο χορός και το τραγούδι - κι αυτά ως θέαμα-, αλλά ένας τρόπος ζωής, που χωρίς να απορρίπτει το παρελθόν, οραματίζεται και πραγματώνει το μέλλον μέσα από τις δυνατότητες του παρόντος.

Τα ξενόφερτα στοιχεία (αξίες;) του καταναλωτισμού, του ατομισμού, της αλλοτρίωσης και της «ελεύθερης εκμετάλλευσης» απορρίπτονται και υιοθετούνται αξίες πανανθρώπινες όπως η εργασία, η αλληλεγγύη, πνευματική καλλιέργεια, η φιλία...

Τελικά όλοι συμφώνησαν στην ανάγκη δημιουργίας μιας συντονιστικής ομάδας πολιτιστικής δράσης σε μόνιμη βάση κι ελπίζουμε η βούληση αυτή να πραγματωθεί σύντομα.

Σ.Ε.

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

«ΣΤΗ ΘΥΕΛΛΑ» του Δήμου Βότσικα

Πρόσφατα ο Δήμος Βότσικας, από το Σταυράκι Ιωαννίνων, μας έδωσε το δεύτερο δείγμα γραφής του με το ιστορικό ντοκουμέντο βιβλίο του «Η ΘΥΕΛΛΑ». Μέσα από τη διήγηση της προσωπικής του ζωής από τα χρόνια του Γυμνασίου στη Ζωσιμαία Σχολή (1933) μέχρι σήμερα εξιστορεί με θαυμαστή λεπτομέρεια και αντικειμενικότητα την ανάστυξη του προοδευτικού κινήματος στην Ήπειρο προ της κατοχής, στη διαρκεία της Γερμανοϊταλικής κατοχής και στον Εμφύλιο πόλεμο, μέχρι τη λήξη του, που έλαβε μέρος με τόσο επαινετή αγωνιστικότητα. Το βιβλίο αυτό αποτελεί ένα γλαφυρό ανάγνωσμα, ιδιαίτερα επιθυμητό σ' αυτούς που έζησαν από κοντά εκείνες τις ανεπανάληπτες στιγμές και δούλεψαν προσωπικά στο γιγάντωμα του αγώνα.

Η υπενθύμιση από τις σελίδες του, η τόσο αναγκαία, ύστερα από τόσα χρόνια, των ιστορικών δεδομένων, μας φέρνει πίσω σε μιά ηρωϊκή εποχή με τα πλούσια οραματά της, τις εκούσιες θυσίες για μια Πατρίδα λεύτερη από εχθρούς και κατακτητές, έτοιμη να παλέψει με πίστη και ενθουσιασμό για την αναγέννησή της από την καταστροφή, μαζί με όλες τις προοδευτικές χώρες του κόσμου και το σπουδαιότερο, εκεί αναφέρεται ένα πλήθος επώνυμων αγωνιστών με τη μικρή ή μεγάλη συνεισφορά τους στις επάλξεις του αγώνα. Όλα όμως αυτά δυστυχώς βάλτωσαν, και τώρα δοκιμάζουμε πάλι, όλες εκείνες οι δυνάμεις άλλοι με τη γραφίδα όπως ο Δήμος Βότσικας και άλλοι με προσωπικές ατέλειωτες προσπάθειες, σιγά - σιγά και με

αργό ρυθμό, να προχωρήσουμε κάθε χρόνο, έστω και από ένα βήμα την υπόθεση της αλλαγής σ' αυτό τον τόπο. Δύσκολος ο δρόμος και πολλά τα εμπόδια. Το μήνυμα του βιβλίου του Δήμου Βότσικα «ΣΤΗ ΘΥΕΛΛΑ» με το βαθύτερο νοημά του μας δίνει το θάρρος και την ελπίδα να αντιμετωπίσουμε με επιτυχία κάθε δυσκολία. Και για να τελειώνω. Κανένας Ηπειρώτης μαχητής ας μη στερηθεί αυτό το ανάγνωσμα.

N.D.K.

Η πολιτιστική μας κληρονομιά

Η ενθάρρυνση κάθε προσπάθειας
για το καλό

Η προβολή όλων των προβλημάτων
της περιοχής μας.

Η ενημέρωση των απανταχού
Κονιτσιωτών
είναι στόχος μας

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

• Η πρωτομαγιά γιορτάστηκε φέτος στην Κεντρική πλατεία της Κόνιτσας.

Παραβρέθηκε αρκετός κόσμος και χαιρέτισαν τη συγκέντρωση, η αυτοδιοίκηση και οι άλλοι φορείς.

Ομιλία, για το ιστορικό της ημέρας, διάβασε ο πρόεδρος των οικοδόμων Ν. Μπάρμπας.

Πολύς κόσμος ξεχύθηκε - μιας και ήταν θαυμάσια ημέρα - στις παραποτάμιες περιοχές Βοϊδομάτη και Αώου όπου γιορτάστηκε η άνοιξη.

Λαλούμενα ήταν σε διάφορα μέρη και έγινε καλό ξεφάντωμα.

• Στις 3 - 5 επισκέφτηκε την Κόνιτσα ο Νομάρχης κ. Β. Μπρακατσούλας και δέχτηκε στο Δημαρχείο φορείς και πολίτες για διάφορα θέματα.

• Στις εκλογές του κυνηγετικού Συλλόγου, που έγιναν την 5 - 5 και ψήφισαν οι περισσότεροι κυνηγοί της Επαρχίας, εκλέχτηκαν οι παρακάτω:

1. Θωμ. Παπαμιχαήλ, Πρόεδρος
2. Απόλλ. Ευαγγέλου, Αντιπρόεδρος
3. Βασ. Σταυρίδης, Γραμματέας
4. Φώτιος Κολόκας, Κοσμήτορας
5. Αχιλλ. Τσούβαλης, Αντιπρόσωπος για την ομοσπονδία.

• Από τους Συλλόγους Γυναικών και εξωραϊστικό, οργανώθηκε την 12-5 στη Μάθ. Εστία συγκέντρωση με την ευκαιρία της Παγκόσμιας ημέρας της Μητέρας. Απαγγέλθηκαν ποιήματα από παιδάκια και μίλησαν σ' αυτά γυναίκες - μέλη του Συλλόγου.

Επίσης τα παιδιά έκαναν διάφορα σχέδια και με σκίτσα με θέμα τη Μητέρα, τα οποία τοποθέτησαν σε έκθεση στις αίθουσες της Μ. Εστίας.

Την 13-5 (Κυριακή βράδυ) στη Μ. Εστία

και πάλι, συνεχίστηκαν από το Σύλλογο γυναικών οι εκδηλώσεις με μικρή επίκαιρη εισήγηση της προέδρου κ. Ελ. Παπαμιχαήλ και ομιλία της γραμμ. κ. Λουκίας Ντίνη στο ίδιο Πνεύμα.

Μετά τις ομιλίες, ο χορευτικός όμιλος κοριστιών της Κόνιτσας που διευθύνεται από τη δ/δα Αγνή Γαϊτανίδη, χόρεψε με χάρη και ζωντάνια, παραδοσιακούς χορούς και απέσπασε τα χειροκροτήματα του πλήθους που είχε γεμίσει την αίθουσα.

• Η προεκλογική κίνηση των κομμάτων έγινε με ευπρέπεια και ησυχία σ' ολόκληρη την επαρχία μας.

Υποψήφιοι βουλευτές όλων των κομμάτων μίλησα σε διάφορες προεκλογικές συγκεντρώσεις, μέσα στην Κόνιτσα και στα χωριά της.

• Την 22 - 5 έγινε ποδοσφαιρικός αγώνας μεταξύ των ομάδων Κόνιτσας - Κεφαλοβρύσου με αποτέλεσμα 6 - 1 υπέρ της Κόνιτσας. Ήτσι η Πίνδος αναδείχτηκε πρωταθλήτρια και ανέρχεται στη Β' ερασιτενική κατηγορία.

Στη νικήτρια ομάδα πρόσφερε κύπελο ο Δήμαρχος κ. Σπ. Γκότζος εκ μέρους του Δήμου.

• Με κοινή απόφαση, των Υπουργών Παιδείας - Οικονομικών και Εσωτερικών (απόφ. Δ4/197, 20 - 5 - 85) παραχωρήθηκε στο Δήμο το γήπεδο που είναι κοντά στο Γυμνάσιο (8.400 τ.μ.).

Οι όροι είναι: Να χρησιμοποιηθεί από το Δήμο για κατασκευή σύγχρονου ξενοδοχείου με δημιουργία και άλλων βοηθητικών εκγαταστάσεων (πισίνα, υπαίθριο χώρο για συγκεντρώσεις πολιτιστικές κλπ.). Όλα αυτά θα πρέπει να αρχίσουν να γίνονται μέσα σε μια τριετία. Ο Δήμος με απόφασή του παραχώρησε το οικόπεδο για τον

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

παραπάνω σκοπό. Από τα Μεσογειακά προγράμματα της ΕΟΚ εγκρίθηκαν για ξενοδοχειακές μονάδες 65 εκατομ. για την Κόνιτσα και 60 για την Αναπτυξιακή Εταιρία Αμαράντου.

• Άρχισε η ανακατασκευή της γέφυρας στη θέση «Μπούση». Η γέφυρα αυτή είχε γίνει πριν από 13 χρόνια στην Εθν. οδό Γιάννινα - Νεάπολη από την Εταιρία «ΔΟΜΙΚΗ» (Εργολαβία Κύρκου). Λόγω κακής κατασκευής, από το βάρος της επιχωμάτωσης, τρύπησε και άνοιξε ολόκληρο τούνελ εδώ και 3 χρόνια.

• Ορειβατική εξόρμηση, πραγματοποίησε η Ορειβ. ομάδα Κόνιτσας την 9 - 6 στο «Σταυρό» Γράμμου με αφετηρία την Οξιά.

• Στις 16 - 5 ώρα 7 μ.μ. στην αίθουσα του Κέντρου Νεότητας έγινε διάλεξη με θέμα «Πως να καλυτεψουμε τη ζωή μας»: από την συμπατριώτισσα Ευφροσύνη Νάτση, έκτακτη καθηγήτρια Κλασικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο της Βιλανόβα Αμερικής. Επακολούθησαν ερωτήσεις με συζήτηση πάνω στο θέμα της ομιλίας.

• Την 16 - 6 επετράπηκε το ψάρεμα και στον Αώ ή προς χαράν των ερασιτεχνών ψαράδων. (Για τους παράνομους ψαράδες, φυσικά δε χρειάστηκε να περιμένουν την προθεσμία, γιατί κάνουν τη δουλειά τους καλύτερα όλον τον καιρό!...)

• Την 30-6, στη Μαθ. Εστία έγινε προβολή με έγχρωμες διαφάνειες από μέλος της Ορειβ. Ομάδας. Την προβολή παρακολούθησαν και ευχαριστήθηκαν πολύ εκατόν πενήντα φιλοξενούμενοι στα πλαίσια του κοινωνικού τουρισμού.

• Με πλούσιο πρόγραμμα, πολλά λαχεία και μεγάλη επιτυχία, έγινε ο χορός των Γονέων και κηδεμόνων Α' Δημ. Σχολείου Κόνιτσας στα «Πλατανάκια» την 29 - 6.

• **Γεννήσεις:** Ο Σταύρος και η Φρειδερίκη Γαϊτανίδη απόκτησαν κοριτσάκι. Επίσης κοριτσάκι απόκτησαν και ο Τάκης με τη Χριστίαν Νίτσα.

• Ο Πέτρος και η Ελένη Κυρτσόγλου την 15-6, και ο Παναγιώτης και η Ελένη Μουρεχίδη απόχτησαν κοριτσάκια.

Βάφτιση:

• Στις 23/6, το ζεύγος Σπύρου και Ευγενίας Πορφυρίου βάφτισαν το αγοράκι τους στα Γιάννινα. Ο νεοφότιστος πήρε το όνομα Δημήτριος.

• **Γάμοι:** Στις 5.6.85 έγιναν οι γάμοι του Φώτη Ζαχαράκη και της Ζωίτσας Μπάρμπα, στο Ναό του Αγ. Νικολάου. ΤΟ περιοδικό μας εύχεται σε όλους, να ζήσουν.

• **Θάνατοι:** Στις 30 - 4 - 85 πέθανε ξαφνικά στο δρόμο, μεταξύ Πάτρας - Αθήνας ο Δημ. Δούκας σε ηλικία 71 χρόνων. Συλλυπητήρια στους συγγενείς του.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ

• Από τις αρχαιρεσίες του Συνδέσμου της Κοινότητας Βούρμπιανης στην Αθήνα, εκλέχτηκε το νέο Δ.Σ. του Συνδέσμου που αποτελείται από τους εξής:

1. ΑΝΑΘΑΣΙΟ ΚΑΚΑΒΑ, Πρόεδρο
2. ΙΩΑΝΝΗ ΔΗΜΑΡΑΤΟ, Αντιπρόεδρο
3. ΜΑΡΙΝΑ ΦΟΥΝΙΟΥ, Γεν. Γραμματέα
4. ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΣΚΟΥΦΑ, Ταμία.

Μέλη: ΧΑΡΑΛ. ΤΣΟΥΚΑΣ, ΟΛΓΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, ΙΩΑΝ. ΜΑΝΟΣ, ΑΘΗΝΑ ΠΡΟΡΦΥΡΗ, ΧΑΡΑΛ. ΓΙΟΣΗΣ, ΔΗΜ. ΚΑΤΣΕΝΗΣ, ΧΑΡ. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ.

• Στις 6-4-85, η Αδελφότητα Πηγιωτών - Νικανοριτών είχε εκλογές και εκλέχτηκαν οι παρακάτω:

- 1) ΦΩΤΗΣ ΜΠΟΥΖΟΥΛΑΣ, Πρόεδρος
2. ΠΑΥΛΟΣ ΠΡΟΠΟΔΗΣ, Αντιπρόεδρος
3. ΑΝΝΑ ΚΙΤΣΙΟΥ, Γραμματέας
4. ΘΩΜΑΣ ΤΣΙΛΙΦΗΣ, Ταμίας

ΜΕΛΗ Δ.Σ.: ΠΑΝ. ΚΑΠΑΚΛΗΣ, ΙΩΑΝ. ΚΙΤΣΙΟΣ, ΧΡΙΣΤΟΦ. ΚΙΤΣΙΟΣ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

Στις 17 και 18 Ιούνη, σε αίθουσα του Β' Δημ. Σχολείου Κόνιτσας, πραγματοποιήθηκε διήμερο παιδαγωγικό συνέδριο των δασκάλων τμήματος Κόνιτσας, με πρωτοβουλία του σχολικού συμβούλου κ. Μελά Δημητρίου.

Ανάλογες δραστηριότητες σημειώθηκαν σ' όλες τις Περιφέρειες του Νομού. Αντικείμενο του συνεδρίου - σεμιναρίου ήταν η συζήτηση και η ανταλλαγή απόψεων πάνω στα νέα βιβλία Μαθηματικών, που ήδη ολοκληρώθηκαν για τις πέντε πρώτες τάξεις του Δημοτικού.

Οι σύνεδροι, που χωρίστηκαν σε ισάριθμες ομάδες (πέντε), την πρώτη μέρα μετέφεραν την εμπειρία τους στα υπόλοιπα μέλη κάθε ομάδας, συζήτησαν, διατύπωσάν θέσεις και απόψεις και όλα αυτά, συκροτημένα σε κοινή εισήγηση, παρουσιάστηκαν τη δεύτερη μέρα από το συντονιστή κάθε ομάδας στην ολομέλεια.

Χωρίς εξαίρεση, κοινή ήταν η διαπίστωση ότι τα νέα βιβλία αποτελούν μια σοβαρή καινοτομία στα εκπαιδευτικά μας πράγματα και θα βοηθήσουν αποτελεσματικά το δάσκαλο και τους μικρούς μαθητές ώστε η Αριθμητική να μην είναι πια «μπαμπούλας».

Με τα νέα βιβλία δίνεται ιδιαίτερα βαρύτητα στην καλλιέργεια της μαθηματικής σκέψης (κατανόηση μαθηματικών εννοιών, σχέσεων κλπ.) κι αυτό με τη βοήθεια πλούτη εποπτικού υλικού, που βρίσκεται στο εμπόριο ή στο άμεσο φυσικό περιβάλλον.

Οι αδυναμίες που επισημάνθηκαν, όπως αριθμητικά λάθη, εκτεταμένες αναλύσεις ή άλλες, που σχετίζονται με την ανεπάρκεια χρόνου στα ολιγοθέσια κύρια σχολεία, μπορούν να θεωρηθούν περιθωριακές κι ασήμαντες σε σύγκριση με τα θετικά στοιχεία.

Τέλος, όσον αφορά στους γονείς, επισημάνθηκε η ανάγκη σωστής και ολοκληρωμένης ενημέρωσής τους πάνω στα νέα βιβλία από την αρχή της σχολ. χρονιάς που έρχεται.

Οι γονείς πρέπει να ξέρουν ότι το μάθημα, ότι έχει σχέση με τη συγκεκριμένη μάθηση, γίνεται στο σχολείο και ότι στο σπίτι δε δίνονται - ή δεν πρέπει να δίνονται παρά εργασίες ελάχιστες, που το παιδί του μπορεί να διεκπεραιώσει.

Η σωστή ενημέρωση - ομιλίες, σεμινάρια - αφενός μεν θα αφαιρέσει από τους γονείς το άγχος της αδυναμίας μπροστά στις όποιες δυσκολίες, αφετέρου δε θα τους φέρει πιό κοντά στο σχολείο και στις νέες μεθόδους μάθησης.

Τα πορίσματα του συνεδρίου - σεμιναρίου θα προωθηθούν στο Υπουργείο Παιδείας για μελέτη και αξιοποίηση.

- Στις εκλογές του Εμπ/κού Συλλόγου Κόνιτσας που έγιναν την 21-6 εκλέχτηκε για την προσεχή διετία το νέο συμβούλιο που αποτελείται από τους παρακάτω:

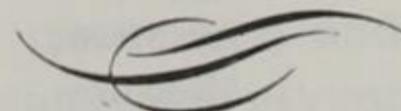
Πρόεδρος: Χρυσαγαυγή Οικονόμου

Αντιπρόεδρος: Παναγιωτίδης Αποστ.

Γραμματέας: Μουρεχίδης Παν.

Ταμίας: Μπάρμπας Παν.

Έφορος: Λάκκας Κων.

Επανόρθωση

Από τυπογραφικό λάθος στο προηγούμενο τεύχος, στη σελίδα 23, γράφτηκε Σουλιόπουλος, το επώνυμο του κ. Μαρίνου Σπηλιόπουλου. Ζητούμε συγγνώμη.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ
ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ 2-6-85

	ΠΑ- ΣΟΚ	Ν.Δ.	Κ.Κ.Ε.	Κ.Κ.Ε.	ΕΠΕΝ
Αετόπετρα	111	99	1	9	
Αετομηλίτσα	17	54	3	4	—
Αιδονοχώρι	55	114	34	1	8
Αμάραντος	129	113	51	4	1
Ασημοχώρι	60	73	14	1	1
Άρματα	59	42	15	—	4
Αγία Βαρβάρα	51	66	13	—	5
Βούρμπιανη	107	110	18	3	4
Γοργοπόταμος	78	62	15	4	—
Δίστρατο	219	196	98	2	10
Δροσοπηγή	189	71	126	14	—
Ελεύθερο	127	84	31	2	3
Εξοχή	48	42	19	2	6
Ηλιόραχη	47	92	5	5	—
Καβάσιλα	29	46	19	4	2
Καλιθέα	117	87	23	2	—
Κλειδωνιά	149	82	43	2	—
Καστάνιανη	213	68	63	4—	
Κεράσοβο	452	221	96	8	7
Λαγκάδα	131	88	78	6	4
Λυκόραχη	159	67	106	10	2
Μάζι	109	131	11	4	7
Μελισόπετρα	113	87	6	4	—
Μολυβδοσκέλαστο	45	99	12	2	2
Μόλιστα	115	143	15	1	1
Νικάνωρας	59	61	2	—	—
Οξιά	81	35	52	5	1
Πάδες	46	45	5	3	6
Παλαιοσέλι	90	99	17	2	5
Πηγή	196	64	32	5	1
Πλαγά	197	62	92	5	2
Πληκάτι	86	76	63	4	1
Πύργος	167	77	65	3	—
Πυρσόγιαννη	158	137	68	7	1
Πουρνιά	98	106	15	1	—
Φούρκας	85	142	24	—	4
Χιονιάδες	70	42	6	3	2
ΚΟΝΙΤΣΑ	670	704	221	12	
Βρυσοχώρι	71	150	6	2	
Πάλιγκο	114	142	7	8	
Αρίστη	123	164	40	8	
Αγ. Μηνάς	44	21	17	2	
Μεσοβούνι	88	40	24	1	—
Μαυροβούνι	23	22	18	—	—
Γεροπλάτανος	67	92	46	28	
Βασιλικό	260	147	26	6	
Κεφαλόβρυσο	435	345	146	16	
Καλπάκι	159	179	51	16	
Δολιανά	317	221	158	16	

ΠΟΣΟΣΤΑ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

4932	3987	1605	140	99-
45,8%	37%	14,9%	1,3%	10.763 0,9%